

Mite și limite

A fost, iată, pentru a douăzeci și șasea oară SIMN. Nu pot să cred că au trecut atâția ani de când, în liliputana bucătărie cu rogojini a primului meu apartament din Calea Văcărești, transvazam cu Ștefan Niculescu conținutul primei ediții. Pe atunci eram mândru, nevoie mare, că Bucureștiul are, în sfârșit, cu titlu de noutate absolută, un festival de muzică nouă. (Știți, vorba aia, toate lucrurile noi sunt plăcute, mai puțin moartea). Cu vremea am devenit tot mai rezervat față de reuniunile exclusiviste. În fond, muzica savantă europeană este una și indivizibilă, indiferent de enormele diferențe rasiale și confesionale, de nepotrivirile fizice și psihice, de diversitatea temperamentală, de infinitatea amprentală, ca să nu mai vorbim de varietatea straielor cu care este împopoțonată. Muzica nouă este prin excelență sățioasă. Prăjită în uleiuri ultra-rafinatate, ea solicită o asimilare anevoioasă ce de multe ori trebuie complinită cu trifermente, coale sau, pur și simplu, cu un bicarbonat de sodiu răcoritor. Or, să asculți vreme de o săptămână, aproape cinci-șase ore pe zi, dacă nu chiar mai mult, același fel de muzică, vreau să spun, o producție sonoră confecționată din același material sintetic, și acela fiind predominant melancolic, reprezintă un act eroic, aidoma unei atitudini morale alcătuită din aceeași plămădă ca și sacrificiul de sine. Sau un lux ce nu e la îndemâna celor comozi ori a celor fără convingeri. Nu, muzica nouă nu trebuie izolată de muzica epocilor consacrate. Ea trebuie presărată printre opusurile reținute de literatura de specialitate, în așa fel încât, prin simpatie, să aibă șansa racolării de către viitoarea istorie a muzicii. Și, totuși, în peisajul autohton, acest festival își are rațiunile lui. (Dacă rațiunea este, vorba lui Platon, acea parte a sufletului care reprezintă principiul judecării). În primul rând că este o concentrare unică de prime audiții, din care, nădăjduim, măcar câteva să rămână în repertoriile interpreților, fără nici o urmă de mită din partea autorilor. În al doilea rând, un atare festival realizează o demonstrație de forță, luându-se pulsul unui pacient (muzica nouă) căruii mulți îi cântă prohodul. Apoi, se chinuiește să strige, e-adevărat, în pustiu, că divertismentul nu e singur pe lume și că e nevoie, totuși, de o artă sonoră care formatează, nu care deformează. În sfârșit, chiar într-o situație de cras anonim (n-am auzit nici măcar un zvon la nicio televiziune ori în presa cotidiană), SIMN este o provocare, fie și numai pentru un public restrâns, nu și resemnat, avizat și diligent, care în mod eroic se străduiește să fie, trup și suflet, la cât mai multe manifestări, în locații cât mai diferite. Și, poate, nu trebuie omis faptul că festivalul are tăria să-și țină deschise propriile răni, ca un fel de ranchiună, răni care altminteri s-ar vindeca și s-ar închide, aruncându-l în acea platitudine din care nu va mai ieși niciodată. Bașca transformarea într-un instrument de plumb și ceară, care se lungește, se îndoaie și se potrivește la toate croielile și măsurile. Or, asta ar constitui, fără îndoială, temelia pieirii definitive. A fost un festival a cărui concept central, dibuit cu inspirație de directorul artistic Dan Dediu, s-a numit „Limite... și dincolo de ele”. Un concept care a drenat ideea conform căreia orice limită poate fi spartă și orice spărtură poate fi limitativă. Când vorbesc despre limite, mă gândesc, vrând-nevrând, la două aspecte: 1. preocupările

să treacă peste poala veșmintelor și 2. orice rană trebuie tratată ca să nu se întindă. Care va să zică, se face referire deopotrivă la deschidere și închidere, la libertate și constrângere. Libertatea a fost consistent reprezentată în festival. Constrângerea, nu. Nici nu era cazul, cu toate că o discuție despre nevoia și importanța canonului în creația și interpretarea muzicală ar trebui, odată și odată, inițiată. Oricum, libertatea componistică reprezintă aerul respirabil al muzicii contemporane, în timp ce constrângerea constituie aerul respirat. În ceea ce privește deschiderea (ne-limitarea), există două cazuri, ambele prezente în muzica de azi: cel al arborelui care crește în câmpul de forță al seminței sale și cel al plantelor care evoluează, poate mai rapid și mai spectaculos, sub constrângerea îngurășmintelor de tot felul. E ca și cum te-ai împăca senin cu ideea că deschiderea și închiderea la un creator constituie două aspecte ale aceleiași nevoi: să fie el însuși și nu altul. Una peste alta, a fost o ediție în care publicul a putut afla că dincolo de limite se află, inevitabil, alte limite.

Liviu DANCEANU

DIN SUMAR

Deschiderea SIMN 2016.....	2
SIMN 2016 - ULISE.....	3-9
SIMN 2016 - GULLIVER.....	10-16
SIMN 2016 - NIRVANA.....	17-23
SIMN 2016 - MATRIX.....	24-29
SIMN 2016 - Reflecții panoramice.....	30-37
SIMN 2016 - Muzicologie.....	38-41
Interviu cu Octavian Nemescu.....	42-44
Juriul - Le Grand Prix de l'Opéra.....	47-48